

Cena egzemplarza z 2
Pobieranie wyższej opłaty
jest nadużyciem

Prenumerata
miesięczna
wynosi z 40
+ 10 zł za dorę-
czenie zamiesz.
+ 3 zł za dorę-
czenie miesięczne.

ILUSTROWANY

KURIER POLSKI

Rok II

Telefony Centrali w Bydgoszczy 33-41 i 33-42 (czynna cała doba)
Centrala zamiejscowa 90. Rozmównica publiczna 19-07
Sekretariat przyjmuje od 10 do 12

sobota, dnia 9 lutego 1946 r.

Wydawca: SPÓŁDZIELNIA WYDAWNICZA „ZRYW”
Konto PKO „ZRYW” Nr VI-135. PKO „I.K.P.” Nr VI-140
Konto bieżące: Bank Związku Spółek Zarebowych w Bydgoszczy

Nr 38

RADA BEZPIECZENSTWA ONZ PRZY PRACY

Od lewej: min. Modzelewski (Polska), Gromyko (Rosja), Bevin (Anglia), Stettinius (Ameryka), Gladwin Jebb (sekretarz Rady), Makin (Australia), de Freitas-Valle (Brazylia), dr Wellington Coo (Chiny), dr Abdel Hamid Badawi Pasha (Egipt), M. Vincent Auriol (Francja), de Rosenzweig Diaz (Meksyk) i dr Van Kleffens (Holandia).

Kompromisowe załatwienie sprawy greckiej w ONZ

Bevin z Wyszyńskim ściskali sobie dłonie

Jednomyślne orzeczenie, że obecność wojsk angielskich w Grecji nie zagraża pokojowi świata

LONDYN (dr). Na wczorajszym posiedzeniu ONZ mianowano 15 sędziów do Międzynarodowego Trybunału. Jako 15-go wybrano Polaka dr. Wieniawskiego.

Następnie przystąpiono do rozpatrzenia sprawy Grecji. Przewodniczący Rady Makin oświadczył, że wobec tego, że delegaci do Rady Bezpieczeństwa jednomyślnie orzekli, że obecność wojsk angielskich w Grecji nie zagraża pokojowi i bezpieczeństwu świata.

Przeciwko takiemu sformułowaniu rezolucji zaprotestował Wyszyński. Bevin poprosił o czas do namysłu, po czym wyraził swą zgodę na zmianę formuły deklaracji, która w ostatecznym brzmieniu jest następująca:

„Rada Bezpieczeństwa, wysłuchawszy delegatów ZSRR, Zjednoczonego

Królestwa, Stanów Zjednoczonych, Francji, Chin, Australii, Polski, Holandii, Egiptu i Brazylii w sprawie

obecności wojsk brytyjskich w Grecji, przyjęła do wiadomości, że omówienie tej sprawy znajduje się w aktach

Rady, która uważa sprawę za zakończoną.”

Przygotowania do wyborów lokalnych w Niemczech

Niemieckie trybunały doradce mają eliminować hitlerowców

LONDYN (PAP-G). Agencja Reutera donosi, że w brytyjskiej strefie okupacyjnej Niemiec zostały powołane do życia niemieckie trybunały doradcze, które mają za zadanie wspomóc brytyjskim władzom wojskowym przy eliminacji hitlerowców w Niemczech z instytucji urzędowych, z przemysłu i innych gałęzi gospodarczych.

Oficjalne oświadczenie o powołaniu tych instytucji wyjaśnia, że władze brytyjskie zastrzegają sobie ostateczną decyzję, ale że spodziewają się, iż niemieccy członkowie trybunału, dzięki znajomości miejscowych

stosunków, będą mogli korzystnie przyczynić się do wyświecenia wielu spraw. Członkowie trybunału są doborani z specjalną uwagą. Rozporządzenie o trybunałach zostało już opublikowane. Zarządzono ponadto, że ofiary prześladowań hitlerowskich będą korzystać w strefie brytyjskiej z większych racji żywnościowych i lepszych warunków mieszkaniowych oraz z opieki społecznej.

W okupacji brytyjskiej daje się zauważyć przyspieszenie przygotowań do wyborów lokalnych, które mają się odbyć w czerwcu.

Kompromisowe załatwienie sprawy wywołało niebywałą radość wśród zebranych delegatów i na galerii, która powitała ją oklaskami. Bevin z Wyszyńskim ściskali sobie dłonie, grecki min. spr. zagr. i inni składali im gratulacje, a Stettinius jedną ręką ściskając dłoń Bevina, drugą poklepywał po ramieniu Wyszyńskiego.

Jak zaznaczają, duże trudności w prowadzeniu obrad wywołują trudności językowe. Wyszyński np. zrozumiał z przemówienia Bevina, że Anglia wystąpi z ONZ, czego Bevin oczywiście nie powiedział.

Bevin w oświadczeniu, że przyjmuje formułę proponowaną przez Wyszyńskiego, chciał okazać dobrą wolę gdyż rządowi Wielkiej Brytanii zależy bardzo na zażądaniu ostatniego nieporozumienia z ZSRR i na zacieśnieniu współpracy.

Wobec wyczerpania obrad w sprawie Grecji, Rada Bezpieczeństwa przystąpiła do omówienia sprawy Indonezji.

ONZ odroczony do września?

LONDYN (PAP-G). Reuter donosi, że komisja główna postanowiła, iż dalszy ciąg generalnego zgromadzenia odbędzie się we wrześniu w St. Zjednoczonych.

2000 żołnierzy polskich oddało serce Szkotkom

LONDYN. (PAP-dr) W Londynie bawią przedstawiciele polskich związków zawodowych, Kuryłowicz i Grot, którzy odwiedzili ośrodki polskie w Szkocji, wzywając Polaków do powrotu do kraju. 2000 naszych żołnierzy ożeniło się ze Szkotkami.

Transport żołnierzy polskich ze Szkocji wyruszył z Edynburga na drogę do Polski. Transport ten należy do pierwszego oddziału polskich sił zbrojnych i liczy 1026 żołnierzy w 4 kompaniach, pod dowództwem 6 polskich oficerów. Wszyscy otrzymali przed odjazdem

nowe mundury i płaszcze oraz zostali uzbrojeni w karabiny.

Po defiladzie przed angielskimi władzami wojskowymi i pożegnaniu żołnierzy przez przedstawicieli armii brytyjskiej i społeczeństwa szkockiego, oddział ruszył na pokład, gdzie w chwili odjazdu orkiestra szkocka odegrała hymny państwowe, a żołnierze śpiewali „Góralu, czy ci nie żal!” Przybycie tego transportu oczekiwane jest w Gdyni w sobotę.

Ukarać śmiercią wszystkich co do jednego!

Jednomyślna uchwała b. więźniów politycznych z 16 państw europejskich w sprawie hitlerowskich przestępców wojennych

WARSZAWA (PAP-G). W dniu 6 lutego zakończył swe prace międzynarodowy kongres b. więźniów politycznych obozów koncentracyjnych. Na ostatnim zebraniu uchwalono następującą rezolucję:

1. Kongres porucza polskim delegacjom zaprosić w najbliższym czasie

do Warszawy po jednym delegacie z każdego kraju, reprezentowanego na obecnym kongresie. Tymczasowemu komitetowi z siedzibą w Warszawie poleca się zorganizowanie przyszłego kongresu międzynarodowego. Komitet wyłonił ze swego grona prezydium.

2. Pierwszy międzynarodowy kongres b. więźniów politycznych obozów koncentracyjnych zaleca obrat Brukselę jako siedzibę drugiego kongresu międzynarodowego.

Po uchwaleniu rezolucji przemawiali delegaci: Belgii, Danii, Czechosłowacji oraz republiki hiszpańskiej. Jako ostatni przemawiał przewodniczący polskiej delegacji dr Chromiecki, który reasumował pozytywne wyniki kongresu i zaprosił wszystkich

Dalszy ciąg na stronie 2-iej

Współzawodnictwo anglo-amerykańskie

Orędzie prezydenta Trumana do Kongresu amerykańskiego, zalecające ratyfikowanie pożyczki udzielanej Anglii, zaktualizowało stosunki anglo-amerykańskie i odsłoniło słabe strony ekonomiczne obydwo partnerów. Wspaniała współpraca między Londynem i Waszyngtonem w czasie wojny zaatakowana została przez ekspansywny kapitalizm amerykański, nieznośny konkurencji wszechwładnego do niedawna funta szterlinga. Anglia, która w ciągu dwóch wieków była bankierem świata, rozdawała na lewo i na prawo pożyczki i często przy tym dyktowała swoje gospodarczo-polityczne warunki, znalazł się sama w sytuacji proszącego o pożyczkę i musiała się zgodzić na podporządkowanie ekonomiki swojej obcemu kapitałowi. Wywołało to zrozumiałe rozdzielenie w Anglii, jeszcze bardziej spowodowane faktem, że USA z całą bezwzględnością zaraz po wojnie zerwały układ o pożyczce i dzierżawie. Anglii nie mogły wybaczyć Amerykanom ich egoizmu i przypominają, że chociaż Stany Zjednoczone wspólnie prowadziły wojnę z państwami osi, główny ciężar wojny spoczywał w pierwszym jej okresie na Anglii. Od 1939 r. do 1941 r. tj. do formalnego przystąpienia USA do wojny, Anglia broniła nie tylko własnych interesów, ale również interesów Stanów Zjednoczonych.

Pomimo to Anglia opłacać musiała dostawy amerykańskie złotem i walorami zagranicznymi. Zapas złota i walut Anglii, wynoszący na początku wojny 600 milionów szterlingów, zmalał do minimalnej sumy 3 milionów. Gdy Wielka Brytania stanęła u progu bankructwa, Niemcy wypowiedziały USA wojnę. Zmieniło to sytuację na korzyść Anglii. Wojna zakończyła się wspólnym zwycięstwem, ale gdy Ameryka ma na każdym 500 obywateli, jednego zabitego — Anglia na każdym 100 obywateli, ma jednego zabitego. Szary człowiek angielski zdaje sobie sprawę, że stała mu się krzywda.

Wojna Anglię zrujnowała i Ameryka w dobrze zrozumianym własnym interesie musiała jej przyjść z pomocą. Brytyjski lew ciężko został zraniony, ale jeszcze jest dość silny, aby bronić się przed kapitałem amerykańskim.

Obrona Anglii to blok szterlingowy, zawarty w ramach Wspólnoty Brytyjskiej w Ottawie w 1932 r. i rynek wewnętrzny własny pochłaniający znaczny eksport żywnościowy USA.

Dla USA ewentualna wojna ekonomiczna z Anglią groziłaby nie tylko osłabieniem światowej pozycji politycznej Waszyngtonu, ale zahamowałaby eksport amerykański na rynkach świata. Kraje europejskie wyniszczone wojną nie mają czym płacić za towary amerykańskie, jedynymi odbiorcami wartościowymi są kraje należące do Wspólnoty angielskiej: Kanada, Indie, Australia, Unia południowoafrykańska itd.

Kapitał amerykański mimo to, czując się partnerem mocniejszym, postanowił wyzyskać sytuację i przechylić wagi gospodarki wszechświatowej na swoją stronę. Walka z Anglią była zacięta, trwała przeszło 3 miesiące. Rokowania kilkakrotnie były bliskie zerwania wreszcie podpisano układ względnie pomyślny dla Anglii, po-

Odezwa do powracających z Niemiec

ŁÓDŹ. (PAP-ms.) Zarząd Miejski w Łodzi wydał odezwę do społeczeństwa w związku z powracającymi z Niemiec i innych krajów europejskich Polakami, aby nie odmawiali zeznań w związku z wywiezionym do Niemiec mieniem polskim. Polacy, którzy widzieli w Niemczech zagrabione mienie polskie, winni — po powrocie do kraju — złożyć odpowiednie zeznania. W Łodzi zeznania należy składać w Urzędzie Szkód Wojennych, A. Kościuszki 1.

KOREA o trzyma własny rząd

LONDYN (dr). Na Koreę przybyli przedstawiciele rządu amerykańskiego i radzieckiego celem utworzenia tymczasowej komisji, która by się zajęła utworzeniem tymczasowego rządu koreańskiego.

myślniejszy niż warunki pożyczek udzielonych przez USA Francji, Belgii i Holandii, a mianowicie 2% zamiast 2½ dla innych państw. 50-letni termin spłaty, zamiast 30-letniego. Początek spłaty za 5 lat i czasowa prolongata spłat w latach, gdy nie pozwoli na to bilans płatniczy Anglii.

Mimo tych warunków pożyczki, pismo „Times” nazwało umowę „angielskim Monachium”, a „The Economist” z gorzką ironią stwierdził, że Anglia w ciągu 50 lat będzie 140 milionów dolarów za to, że walczyła w wojnie ramie przy ramieniu ze Stanami Zjednoczonymi.

Ale Anglia płaci nie tylko tę cenę. USA uzyskały od Anglii odstąpienie bloku szterlingowego, zwolnienie części zamrożonych kapitałów Indii i Australii i zapewnienie pozostania w ramach umowy Bretton Woods, dotyczącej standardu złotego.

Umowa o pożyczce 4,4 miliardów dolarów wejdzie pod obrady Kongresu, gdyż rozmiarami swymi przewyższa kompetencje państwowego Banku eksportowo-Importowego Stanów Zjednoczonych. Bank ten w ramach swej „normalnej działalności” załatwił pożyczki dla Belgii, Holandii i Francji bez przedkładania operacji tej Kongresowi. Anglii natomiast udzieliła pożyczki państwo i stąd ingerencja Kongresu, grożąca komplikacjami zarówno Londynowi, jak i Waszyngtonowi.

Fr. H.

Ukarac śmiercią wszystkich co do jednego!

Dokończenie ze strony 1-iej

uczestników na wycieczkę po Polsce. Delegacja zagraniczne zwiedzą Kraków i Katowice i złożą hołd prochom milionowych ofiar faszyzmu, zamordowanych w Oświęcimiu i Majdanku.

Przedstawiciele 16 narodów, reprezentowanych na kongresie, w pierwszej rezolucji postanawiają wytyczyć wszystkie siły, aby poprzez walec wszystkie konstruktywne i postępowe elementy, zmierzające do zapewnienia całemu światu trwałego pokoju, wolności i demokracji. Wszystkimi dostępnymi środkami materialnymi i moralnymi, postanawiają przeciwstawić się wszelkiej nowej agresji ze strony pobitego, ale jeszcze nie całkowicie zlikwidowanego faszyzmu i hitleryzmu. Żądają utrwalenia zwycięstwa nad Niemcami przez bezwzględna walkę, zdezasymetrowanie pod względem moralnym i politycznym wszelkich śladów ideologii faszystowskiej, unicestwienie w zaofekcie wszelkich prób przejawów profaszystowskich tak w Niemczech, jak w innych krajach świata.

W drugiej rezolucji zebrani zwracają się do międzynarodowego try-

Plamy na słońcu przerwały połączenie radiowe

LONDYN (dr.) Radio angielskie zapowiedziało, że na skutek plam na słońcu, odbiór audycji na krótkich falach będzie zły. I faktycznie o godz. 16.30 przerwano wszelkie porozumienie radiowe między Anglią a Ameryką, co odczuło tym więcej, że od czasu panującego w Ameryce strajku telegraficznego trwającego od 8 stycznia porozumiewano się jedynie za pomocą radia.

Brak prądu w procesie norymberskim

NORYMBERGA (dr.) W dalszym ciągu procesu norymberskiego prokurator francuski odczytywał oskarżenie w sprawie wywiezienia przez Niemców dzieł sztuki z zachodnich terenów Europy. Niemcy z terenów tych wywieźli 736 pociągów z dziełami sztuki.

Na skutek braku prądu prokurator francuski nie mógł dokończyć swego oskarżenia, prokurator angielski nie mógł również przystąpić do oskarżenia Hessa, na którego obecnie przysła kolej.

Miliardowe dostawy UNRRA

LONDYN (dr.) Od istnienia UNRRA do 31 grudnia 1945 r. dostarczono do Europy towarów w łącznej wartości 1 miliarda 800 tys. dolarów. Z tego dostarczono: Jugosławii za 277 milionów, Grecji 275, Polsce 186, a Czechosłowacji za 182 milionów dolarów.

niymi, aby więźniom politycznym o zmniejszonej zdolności do zarobkowania przydzielono koncesje lub posiadłości państwowe, aby przynależni im niższe kolejowe, a chorych leczono na koszt publiczny, słowem — aby wszystkie sprawy b. więźniów politycznych uregulowano ustawowo. Boli, bardzo boli inwalidów więziennych, gdy traktuje ich się gorzej od inwalidów z b. armii zaborczych. Dlatego rychła nowelizacja obowiązujących ustaw jest konieczna. Natomiast władze ogólnopolskiej organizacji b. więźniów politycznych niewątpliwie wszystkie sprawy poruszone na kongresie wezmą pod uwagę i z obecnie obowiązującego ustawodawstwa postarają się usunąć to wszystko, co dla b. więźniów politycznych jest krzywdzące.

Kongres warszawski był jedną wielką, potężną manifestacją uczuć narodowych. Ludzie, którzy jeszcze

przed rokiem byli tylko numerami, w jakże innych warunkach spotkali się dziś w stolicy swojej Ojczyzny — spotkali się jako wolni ludzie w wolnym od zniechęcenia okupanta kraju. Ludzie ci nie uznają żadnych przeszkód, żadnych trudności w budowie nowej, demokratycznej Polski. Zahartowani w walce, przez wiele lat zaglądnijac śmierci w oczy, nauczyli się ponad życie cenić wolność.

W zwartych i solidarnych szeregach maszerując ku nowemu jutru, b. więźniowie polityczni na swoim pierwszym kongresie ślubowali stanąć frontem ku zachodowi i nie dopuścić, aby kiedykolwiek w przyszłości jakakolwiek nowa odmiana hitleryzmu niemieckiego zagrażała światu.

Wierzmy, że wysiłki b. więźniów politycznych nie będą daremne.

Wymiana dokumentów

ratyfikacyjnych pomiędzy Polską i ZSRR

WARSZAWA. (PAP-dr) W Min. Spraw Zagr. nastąpiła wymiana dokumentów ratyfikacyjnych umowy o polsko-radzieckiej granicy państwowej, podpisanej w Moskwie w dniu 16. 8. 1945 r. i ratyfikowanej przez

KRN 31. 12. 1945 r., a przez Prezydium Najwyższej Rady ZSRR dnia 13. 1. 1946 r. Wymiany dokumentów ratyfikacyjnych dokonali min. spraw zagr. Rzymowski i ambasador ZSRR w Warszawie, Wiktor Lebediew.

Japonia będzie miała swoją Norymbergę

LONDYN. (dr) Na tych samych podstawach, na jakich opiera się akt norymberski, wygotowany będzie w najbliższej przyszłości akt oskarżenia przeciwko japońskim przestępcom wojennym, gdyż Japonia, jako jedna z sygnatariuszy traktatu wersalskiego, zobowiązała się tak samo jak i Niemcy, nie prowadzić wojny zaczepnej. Akt oskarżenia obejmować będzie szereg dowodów wielolet-

niego przygotowania się Japonii do napadu na Pearl Harbour. Nazwiska japońskich przestępców wojennych, którzy będą niebawem sążeni, nie są jeszcze opublikowane. Wiadomo jedynie, że w ostatnich dniach na rozkaz gen. Mac Arthura aresztowano znowu 19 japońskich przestępców wojennych, w tym dwóch generałów.

Wielkie oszczędności we Francji

PARYŻ. (dr) Francuska rada ministrów poza decyzją obniżenia budżetów ministerstw, postanowiła również zwiększyć podatki na operacje giełdowe i uprzedzić drukarzy, którzy ponownie zagrozili strajkiem, że ani teraz ani w bliskiej przyszłości nie otrzymają podwyżki płacy,

a w wypadku strajku rząd obejmie drukarnie i będzie wydawał jedną obszerną gazetę oficjalną.

Poza tym nastąpi obniżka subwencji wypłacanych producentom artykułów pierwszej potrzeby, za wyjątkiem zboża i mięsa.

Anglia apeluje o pomoc

LONDYN (dr.) Premier Attlee wysłał długi telegram do prez. Trumana, naświetlając katastrofalny stan żywnościowy w Anglii i na całym świecie. Taki sam telegram wysłany został do prezydenta Australii, który w następstwie tego zwrócił się z apelem do wszystkich farmerów, by zasiewali jak najwięcej zboża, a sami oszczędzali jak najwięcej, by zwiększyć tym samym eksport do krajów głodujących. Prez. Truman wydał również plan oszczędnościowy, zawierający 9 punktów. Należy do nich m. in. zakaz użycia pszenicy do wyrobu spirytusu i piwa, poza tym w Ameryce będzie ciemniejszy chleb, dla zaoszczędzenia mąki, zakaz używania karmienia bydła tymi zbożami, które mogą być użyte do wyżywienia ludności, poza tym nieoficjalną racjonalizację mąki, wprowadzoną przez kupeców dla swych klientów.

W ten sposób Ameryka zaoszczędzi 375.000 ton tłuszczu i oleju, oraz

800.000 ton mięsa, dzienne spożycie Amerykanów wyniesie 3000 kaloryj.

Premier Attlee stworzył specjalny komitet do zbadania sprawy żywnościowej w Europie. Poza tym wniosł na ogólnym zgromadzeniu ONZ wniosek o rozpatrywanie tej sprawy.

Repatriacja Polaków z ZSRR

WARSZAWA (PAP-ms). Do Polski przybywa 5 dużych transportów z repatriantami ze Związku Radzieckiego. W drodze znajdują się 1255 osób z Poltawy, 1554 z Kijowa, 1245 z Chersonia, 1261 z Zaporozża oraz 1150 osób z Noworosyjska.

Hohenzollern aresztowany za przynależność do SS

BERLIN. (dr) Władze okupacyjne w Flensburgu aresztowały byłego porucznika wojsk niemieckich Christiana Petersena, posadzonego o zabicie 8 burmistrzów na przestrzeżeni Bremie—Hamburg, który w okresie kapitulacji zgodził się przez wywieszenie białej chorągwi na oddanie swych miast.

Amerykańskie władze okupacyjne aresztowały w Monachium księcia

Franciszka Józefa von Hohenzollern, krewnego b. króla bawarskiego Ruprechta, za przynależność do SS.

Memorandum Czechosłowacji

LONDYN (PAP-ms). Delegacja Czechosłowacji przedłożyła ONZ memorandum w sprawie udziału Czechosłowacji w handlu międzynarodowym. Wysunięto żądania dot. zwrotu zabranych przez Niemców wagonów i statków, umożliwienia transportu przez tereny okupowane, korzystania z portów i dróg wodnych żeglugi śródlądowej, umożliwienia przejazdu samolotów transportowych ponad terytoriami okupowanymi.

W Londynie zmarł Herbert Baker, słynny architekt angielski, twórca gmachu Banku Angielskiego oraz „Church House”, w którym odbywają się obecnie posiedzenia ONZ.

Premiowa pożyczka odbudowy kraju

WARSZAWA (PAP-ms) W Dzienniku Ustaw RP opublikowano dekret upoważniający ministra skarbu do rozpisania premiowej pożyczki odbudowy kraju. Pożyczka będzie wydana na okaziciela w odcinkach po 2.000 zł., przy czym każdy odcinek podzielony będzie na 4 mniejsze po 500 zł. Pożyczka jest premiowa. Premie rozlosowywane będą dwa razy do roku. Najwyższa premia wyniesie 500.000 zł.

Współdział Chin w okupacji Japonii

LONDYN (PAP-dr). Generalissimus Czangkajszek oświadczył na konferencji prasowej, że w myśl umowy międzypartijnej, mającej na celu utworzenie rządu międzypartijnego, rozpoczął się okres współpracy między partiami. Reorganizacja rządu nastąpi niebawem. Następnie oświadczył Czangkajszek, że wojska chińskie będą również brały udział w okupacji Japonii.

Strajki w Ameryce, Argentynie i Anglii

LONDYN (dr). W Nowym Jorku ogłoszono stan wyjątkowy z powodu odmowy załogi holowników stawiania się do pracy. Burmistrz Nowego Jorku oświadczył, że strajk ten zagraża dostawom ropy i węgla w 68 proc.

Z Detroit donoszą, że rzecznikowi rządu amerykańskiego uda się prawdopodobnie zażegnać strajk w zakładach General Motors w Detroit.

Strajki rozpoczęły się również w Argentynie. W stolicy Buenos Aires oraz w jej okolicy, wybuchł strajk pracowników transportowych.

Associated Press donosi o strajku pracowników Royal Air Force w Anglii, którzy żądają podwyżki płac i polepszenia racji żywnościowych.

Stolica i przemysł w marcu

Radio Bratysława donosi o ustaleniu granicy sowiecko-czechosłowackiej. Ruś Podkarpaska przypada Związkowi Radzieckiemu.

Korespondent Reutera w Lizbonie otrzymał od rządu portugalskiego nakaz opuszczenia Portugalii w ciągu 48 godzin. Korespondentowi nie podano powodów wydalenia.

W Łodzi odbyło się rozdanie nagród pieniężnych najbardziej za służbom pracownikom dyrekcji PKP Łódź, którzy przyczynili się swą pracą do tego, że PKP okreg Łódź jest dziś produkującą. Na uroczystości obecny był min. komunikacji Rabinowski i przemysłu Minc.

Do Wiednia przybyła francuska delegacja parlamentarna, która konferuje z członkami rządu wiedeńskiego Delegacja uda się następnie do Innsbrucka. Również przybyła do Wiednia delegacja radzieckich związków zawodowych.

Sojusznicza rada kontrolna nad Włochami postanowiła dostarczyć Włochom 60.000 ton węgla.

W Niemczech uruchomiono ruch telegraficzny między wszystkimi strefami okupacyjnymi. Dopuszczone są jedynie telegramy zwykłe, pisane w języku niemieckim, rosyjskim, angielskim lub francuskim.

Rząd holenderski ogłosił pięcioletni plan uzdrowienia komunikacji, na który to cel wyznaczono 250 mil. guldenów.

Francuskie min. spr. zagr. zaprzeczyło pogłoskom, jakoby gen. Catroux zamierzał ustąpić z zajmowanego stanowiska ambasadora w Moskwie.

Rząd francuski polecił francuskiemu min. spr. zagr. i kolonii oddanie do dyspozycji komisji powierniczej ONZ Kamerunu i Togo.

W angielskiej Izbie Lordów rozpatrywano sprawę finansową Anglii. Rzecznik rządowy Lawrence oświadczył, że Anglii nie grozi inflacja.

Z Tokio donoszą, że gen. Mac Arthury zarządził stracenie gen. Yamashito, b. głównodowodzącego wojskami japońskimi na Filipinach. Przed straceniem odjęty mu zostanie mundur i odznaczenia wojskowe.

— Aby nie odrodziło się bestialstwo faszyzmu —

Po kongresie b. więźniów politycznych

Ogólnopolski kongres b. więźniów politycznych w Warszawie zakończył się powołaniem do życia jednej wielkiej, potężnej organizacji „żywych dokumentów zbrodni niemieckich”, niedobitków z hitlerowskich obozów koncentracyjnych. Powołano do życia organizację, której zadaniem jest nie tylko wzajemna pomoc i udzielenie zapomóg dla rodzin po zmarłych i pomordowanych w obozach, ale która przede wszystkim czuwać będzie nad tym, by nie odrodziło się bestialstwo faszyzmu, by nigdy już w przyszłości nie zagrażały Polsce hordy krzyżackie.

By organizacja b. więźniów politycznych mogła należycie spełnić narzucone sobie zadania, musi służyć tylko i wyłącznie Polsce. Nie może wystygawać się żadnej partii, żadnemu ugrupowaniu politycznemu. Musi być w całym tego słowa znaczeniu ponadpartijna, musi skupiać w swoich szeregach i łączyć ludzi wszystkich przekonań politycznych. Ludzie, kierujący wielką tą i o ogromnym, zasięgu organizacją, muszą dbać o jednolitość swoich poczynań. Muszą uważać, by do swojej pracy nie wprowadzać niepotrzebnych rozdźwięków. Nic nie może

przysłaniać wielkich celów organizacji: walki o lepsze jutro świata, o wolność człowieka, o równość praw i o trwały pokój między narodami.

Kongres warszawski na przewodniczącego Rady Naczelnej Związku b. więźniów politycznych powołał min. sprawiedliwości Świętowskiego, na prezesa i wiceprezesa Zarządu Głównego pp. Cyrankiewicza z Warszawy i dra Haupego z Bydgoszczy. Do Rady Naczelnej i Zarządu Głównego weszli ludzie, reprezentujący wszystkie kierunki polityczne i wszystkie ośrodki kraju. Start Związku odbył się w jak najkorzystniejszych warunkach. Horeksy dla młodej tej organizacji są bardzo pomyślne. Wszędzie związki b. więźniów politycznych darzone są przez władze i instytucje państwowe, samorządowe i społeczne wielką życzliwością, wszędzie w ramach możliwości doznają szczerzej wydatnej pomocy. Niewątpliwie pomoc ta w przyszłości będzie jeszcze wydatniejsza. Byli więźniowie polityczni spodziewają się od władz rządowych, aby niezgodnym do pracy ofiarom reżimu hitlerowskiego przyznano renty na równi z inwalidami wojen-

Kalendarzyk

Sobota, 9 lutego
Katolicki: Apoloni
Słowiński: Gorzysława
Historyczny: 1339 r. — Kazimierz Wielki zrzeka się Śląska.

BYDGOSZCZ

„GALGANEK”

Dziś w Teatrze Polskim komedia w 3 aktach Nicodemio'ego pt. „Galganek. Pocz. o g. 18.30. Kasa czynna od g. 10—12 i od g. 15 do 18.30.

Dyrekcja Teatru Polskiego w Bydgoszczy podaje do ogólnej wiadomości, że w dniu 6 bm nie odbyło się przedstawienie sztuki „Klub Kawalerów” z przyczyn od dyrekcji niezależnych.

KONFERENCJA NAUKOWCÓW RACHUNKOWYCH

W miarę normalizacji stosunków gospodarczych na pierwszy plan wysuwa się wydajność gospodarstwa poszczególnych warsztatów i grup twórczych. Podstawą z opracowania tej wydajności jest racjonalnie prowadzona rachunkowość, odzwierciedlająca natężenie i wynik pracy poszczególnych warsztatów. Jak w każdej dziedzinie rachunkowość musi odpowiadać zmieniającym się warunkom. W celu uwzględnienia tychże potrzeb odbył się w Instytucie Naukowo-Rolniczym w Bydgoszczy w styczniu br. zjazd naukowców rachunkowych, na który przybyli prawie wszyscy specjaliści z całej Polski. Trzy dni wytyczonych prac pozwoliły na wyjaśnienie wielu podstawowych zagadnień.

Do naszych Czytelników

Aby uniknąć przerwy w dostarczaniu IKP — odnowić prenumeratę należy do 25-go każdego miesiąca. Reklamacje z tytułu zaległych numerów pisma nie będą uwzględniane.

Co? gdzie? kiedy?

TEATR POLSKI

Piątek: Galganek, Sobota: Klub kawalerów, Niedziela, g. 15: Sprawa Mohiki, g. 18.30: Klub kawalerów.

TEATRY ŚWIETLNE

Pomorzanie: Miasto chłopców, Wolność: Ojcowie i dzieci, Polonia: Czekaj na mnie, Orzeł: Piomien nie zgasi, Bałtyk: Trzej kadeci.

Początek seansów w dni powszednie: o g. 5-tej i 7-mej, w niedziele i święta o g. 3-ciej, 5-tej i 7-mej.

NAJWAŻNIEJSZE TELEFONY:

Komenda Miasta M. O. 23-47
Pogotowie Ratunkowe 10-10
Straż Pożarna 11-11

DYŻURY APTEK

Centralna, Al. 1 Maja 27, Pod Złotym Orłem, Stary Rynek 1.

Elektryfikacja Pomorza

Wykorzystanie energii == odpadkowej == w zakładach przemysłowych

BYDGOSZCZ. Na terenie woj. pomorskiego przed wojną istniały 4 elektrownie ciepłe (Bydgoszcz, Grudziądz, Niezychowo i Toruń), dwie elektrownie okr. wodne (Gródek i Żur) oraz 9 elektrowni lokalnych (Brodnica, Lubawa, Nowe Miasto, Gniewkowo, Golub, Chojnice, Nakło, Inowrocław i Szubin).

Podczas działań wojennych w siłowniach i sieciach elektr. powstały wielkie uszkodzenia. Siłownia w Grudziądzu leżała w gruzach, w siłowniach w Bydgoszczy, Niezychowie i Toruniu powstały również znaczne

braki wskutek uszkodzenia, zdemontowania i wywiezienia przez okupanta części precyzyjnych z maszyn. W sieci niskiego, wysokiego i najwyższego napięcia straty sięgały od 50 do 85%. Do dnia 1. 1. 1946 r. Zjednoczenie Energ. Okr. Pom. przeprowadziło remont w siłowniach Toruń, Bydgoszcz, Gródek, Niezychowo i Żur,

odbudowano 209 stacji transformatorowych oraz poważną ilość sieci miejskich, a w 165 wioskach sieci wiejskie.

dzięki wykonanej pracy osiągnięto równoległą pracę wszystkich elektrowni okr. (Bydgoszcz, Gródek, Żur, Niezychowo i Toruń), o łącznej rozporządzalnej mocy 30.400 kw oraz możliwość dostarczania prądu do wszystkich zelektryfikowanych miast i miasteczek Pomorza oraz do dalekich wsi.

Straty w sieciach z początkiem eksploatacji wynoszące powyżej 45% zmniejszyły się stopniowo, dochodząc do 18.9%. Ogólna produkcja osiągnęła stan przedwojenny, a w ostatnich miesiącach 1945 r. w listopadzie i grudniu przewyższyła produkcję przedwojenną.

Na rok 1946 ZEOP zaplanowało wyprodukowanie prądu dla woj. pomorskiego w ilości 80.600.000 kWh. szczytowe obciążenie w miesiącach zimowych zostało przewidziane na 23.500 kWh. Siłowniom postawiono za zadanie przeprowadzenie pozostałych remontów i odbudowę sieci, szczególnie w oddziale grudziądzkim.

W 1946 r. ZEOP realizuje nowy problem elektryfikacji Pomorza przez wykorzystanie energii odpadkowej zakładów przem. Już w lutym 1946 elektrownia cegielni „Medzeg” w Fordonie będzie połączona z siecią 15 kV dla równoległej pracy z siłowniami ZEOP, celem wykorzystania 1 miliona kWh rocznie, pochodzących z par, która w procesie produkcji cegielni pozostaje niewykorzystana. Zaplanowano również wykorzystanie energii odpadkowej w cukrowniach.

Przy odbudowie elektryfikacji Pomorza ZEOP miało wielkie trudności z powodu bardzo szczyplych środków finansowych, materiałowych, z braku fachowców i narzędzi. Tytko dzięki ofiarności, poświęceniu i rozumieniu ważności zadania przez robotników osiągnięto tak wielkie rezultaty.

Pamiętaj

Sędzię Somocy Zimowej twa

Komitet Pomocy Zimowej, Sekcja Domowa rozprzedaże na cel Pomocy Zimowej nalepki, których nie powinno zabraknąć w żadnym domu. Przeprowadzając sprzedaż nalepek okazją się zaświadczeniem mjr Jekla, prezesa Zw. Okr. Pom. Powstańca Górnośląskiego.

9 bm. g. 14.30 — Podwiecz. rob. firmy Milner.
10 bm. g. 9.30 — Zjazd Okr. Pom. Ligi Morskiej.

11 bm. g. 8 — Konferencja gospodarcza „Społem”.
12 bm. g. 8 — Konferencja gosp. „Społem” Godz. 18 — Odczyt pt. „Powstanie życia” — prof. mgr Cegielski oraz film „Rozwój komórki rozrodczej”.
13 bm. g. 18 — Odczyt pt. „Żeromski a kwestia granic Polski” — dr A. Deruga.

Przemysł materiałów budowlanych na Pomorzu

BYDGOSZCZ. Zjedn. Przem. Mat. Budowl. na okręg pomorski obejmuje 16 cegielni, 2 fabryki kamiennolomów i wapienników w Piechcinie i Wapiennej, jedną hutę szkła „Irena” w Inowrocławiu i 5 fabryk papy dachowej (w Grudziądzu, Bydgoszczy, Fordonie, Włocławku i Starogardzie).

W obecnej chwili czynne są tylko cegielnie „Medzeg” w Fordonie oraz Pom. Zakł. Ceram. w Grudziądzu. Pozostałe zakłady ceramiczne są w trakcie truchamiania, w miarę otrzymywania kredytów inwestycyjnych, na usunięcie zniszczeń wojennych.

Produkcja papy dachowej wznosi się z miesiąca na miesiąc, zwiększając się z 6.500 rolek w lipcu do 15.700 rolek w listopadzie. Produkcja kamienia wapiennego z 6 tys. t w lipcu wzrosła do 17 tys. t w listopadzie, produkcja wapna palonego zwiększyła się z 875 ton w lipcu do 2.400 ton w listopadzie.

Huta szkła „Irena” w Inowrocławiu produkuje wszelkiego rodzaju galanterię szklaną. Mies. prod. wynosi około 5 ton galanterii. Ogólna wartość produkcji tej galei przemysłu za rok ubiegły wyniosła około 20 mil. zł, w

samym grudniu obroty wykazywały sumę 6 mil. zł.
Jedną z dotychczasowych trudności był brak węgla, jednak obecnie, jak oświadczył nac. dyr Zjedn. inż. Tilbor, sytuacja na tym odcinku znacznie się poprawiła.
Ogólna liczba zatrudnionych w przemyśle mat. budowl. na Pomorzu wynosi 1200 robotników i około 20 techników i pracowników biurowych (PAP).

Bydgoszcz w przeszłości i w roku jubileusowym

W związku z poruszonymi tu sprawami trzeba omówić jeszcze działalność Sekcji Propagandowej i Wydawniczej Komitetu. Sekcja Propagandowo-wydawnicza, zajmowała się dotychczas popularyzacją samej idei sześćsetlecia i popularyzacją prac Komitetu. W opracowaniu jest jednak już broszura propagandowa, mająca za zadanie informować o Bydgoszczy wziętym tekstem obejmującym wszystkie poruszone tu dane: 1. broszura propagandowa — obejmuje wszystkie poruszone dziedziny życia w Bydgoszczy z odpowiednio dobranymi ilustracjami, 2. książka pamiątkowa o Bydgoszczy ma zebrać wszystkie idee i wszystkie najważniejsze dane dotyczące Bydgoszczy i stać się pożyteczną i przyjemną lekturą dla wszystkich. Sekcja Wyd.

Propagandowa zredaguje tu wszystko co w związku z 600-leciem zostanie wartościowo opublikowane, stworzone i pomyslane. Niewątpliwie trzeba tu się będzie zwrócić także do fachowców i naukowców z poza Bydgoszczy ale w samej Bydgoszczy znajduje się niewątpliwie szereg ludzi, którzy sprawy te podejmą i dadzą publikację i prace w najwyższej mierze godne spopularyzowania.

Pobudzenie sił twórczych i publicystycznych, jest jednym z celów dzisiejszej konferencji i jeśli da ona pożyteczne wyniki, to cel jej będzie w pełni osiągnięty.
Proszę więc w związku z odczytanymi tu kwestiami o podawanie swych własnych nowych ew. projektów i o zgłaszanie się do współpracy. Mgr Alfred Kowalkowski.

Sport

REPREZENTACJA

BOKSERÓW ŚLĄSKA NA RINGU W BYDGOSZCZY

W sobotę dn. 9 bm. o godz. 18.30 w sali ZWM (ul. Marcinkowskiego 3) odbędzie się międzykolegowe spotkanie bokserkie pomiędzy drużynami Śląska i Pomorza. Drużyna Śląska wystąpi w składzie silniejszym niż przeciwko Pradze, wzmocniona w wadze muszej Góreckim oraz w wadze ciężkiej Wiechowiskim. Drużyna Pomorza wystąpi w najsilniejszym składzie z Józwiakiem, Rinkem, Sowińskim oraz Wiklińskim na czele. Przedsprzedaż biletów w składzie obuwiu „Leo” przy ul. 1 Maja 21.

ORBISEM DO KRAKOWA

W dniu 9 bm. PBP „Orbis” uruchomi samochód do Krakowa przez Toruń, Włocławek, Łódź, Częstochowę.

Odjazd o godz. 9 rano sprzed biura „Orbisu”.

Legitymacje zawodowe dla mierniczych przysięgłych

Zarządzeniem Prezesa Głównego Urzędu Pomiarów Kraju z dnia 17. 1. 1946 r. postanowiono zaopatrzyć wszystkich mierniczych przysięgłych, mających czynne biura na terenie Rzeczypospolitej Polskiej w legitymacje zawodowe.

Mierniczym przysięgłym zainteresowani w tej sprawie winni niezwłocznie składać podania do Głównego Urzędu Pomiarów Kraju za pośrednictwem Urzędu Wojewódzkiego (Wydział Pomiarów), dołączając odpis dekretu poświadczony przez Wydział Pomiarowy, 2 fotografie oraz podając datę urodzenia.

Wydanie legitymacji nastąpi w terminie do 1 marca 1946 r. (1214r

Oficyna Radiowej Fantazji

ROZGLOSNIA POMORSKA

Sobota, 9 lutego

7.00 Trasm z Warsz 8.15 Progr.
8.20 Wiad. miejsc 8.25 Muzyka operetkowa 12.00 Trasm z Warsz 13.30
Muz. roz. 13.50 Skrz. posz. rodz. 14.00
Pog. akt. w opr. F. Bzarnowej 14.10
Wiad. miejsc 14.15 Kron. pom. 14.25
Przegl. prasy 14.35 Rec. fort. Eulenfeld-Sowińskiej 16.00 Trasm. z Warsz.
17.30 Teatr. Wyobr. „Ostatni sąd”.
18.00 Aud. akad. 18.20 Aud. słowno-muz. w opr. Z. Ławęskiej 18.50
Pog. w opr. H. Falewicz-Sztukowskiej,
19.00 Konc. rekl. 19.15 Tor. na ant. byd. 19.30 Trasm. z Warsz. 21.00
Konc. życz. 21.30 Skrz. posz. rodz. 21.40
Trasm. z Warsz. 22.00 Jazz i piosenki. 22.25 Pog. turyst. 22.30
Muz. tan. 23.00 Progr. zak. aud.

Z wizytą u pogrążonych w wiecznym mroku

Reportaż IKS - z Zakładu dla Ociemniałych

Wyjątkowa cisza i czystość, oto pierwsze wrażenie po przekroczeniu wejściowych drzwi do Zakładu dla Ociemniałych przy ul. Koflataja.

Funkcję portierki pełni niewidoma: Zapytana o kancelarię, wskazuje ręką kierunek i podaje nr pokoju. Udajemy się tam, by od kierownika p. Muszalla dowiedzieć się, jak żyją i w jakich warunkach przebywają dotknięci największym nieszczęściem — ślepotą.

W zakładzie przebywa około 60 ociemniałych kobiet. Mieszkają one w małych, jedno- dwu- i trzyosobowych pokojach. Pokoje swe ociemniałe sprzątują same, a widok idealnie zastanych łóżek i wzorowej czystości, wywołuje nasze zdumienie. Jeszcze bardziej zdumiewają prace iglarskie wykonane przez niewidome. Welniane rękawiczki, szaliki, skarpetki, a nawet dwukolorowe swetry mogły by być wzorem dla wielu z tych, którzy widzą.

Zwijając zakład, zachodzimy do jednego z pokojów, gdzie mieści się miniaturowa kapliczka. Stąd niewidome czerpią siły i nadzieję. W niedzielę jest odprawiana msza św., a orga-

nista jest również niewidoma Modliwa i praca — to wszystko, co zostało pogrążonym w mroku.
W dalszej wędrówce zwiędzamy salę jadalną i kuchnię, w której zastajemy jedną z sióstr Elżbietanek, gdyż one to opiekują się ociemniałymi. Przy kuchni wiszą dzwonek, na którego dźwięk pracujący przerywają pracę i sami udają się do pokoju stołowego. Trudno sobie wyobrazić, że ktoś zupełnie ślepy sam, bez żadnej pomocy idzie i wraca nieomylnie. Ale tak jest.

ZAKŁADY SZCZOTKARSKIE

Wizytujemy 2 nieduże pokoje, gdzie kobiety i przychodzący do pracy mężczyźni wyrabiają szczotki do zamiatania podłóg, mycia rąk itd. Przechodzimy kolejno od jednego pracownika do drugiego. Rozmawiają z nami chętnie. Na naszą uwagę, że jest tu bardzo ciepło, jeden z pracujących, siedzący przy kaloryferze, odzywa się:

— Ja lubię, proszę pana, jak ciepło, bo wówczas się lepiej pracuje.
Oczywiście ma rację.
Szczotka wzięta do rąk, raz i czymś. Rzuca się w oczy nierzadki włos, ale

nie chcąc martwić staruszki, bez słowa odkładamy szczoteczkę na dawne miejsce. Niewidoma jednak, jakby wyczuwając nasze myśli, odzywa się: — Trzeba jeszcze ją wyrównać.
Po tych słowach wstaje, bez wahania podchodzi do odległego o 4—5 kroków stołu i dużym specjalnym nożem usuwa ostatnie braki. Teraz szczotka jest bez zarzutu. Tak właśnie powinna wyglądać i wygląda szczotka w każdym sklepie.

ZAKŁADY KOSZYKARSKIE

mieszcza się nieco dalej. Pracują tu sami mężczyźni. Część z nich nosi ciemne okulary, ale wrażenia ociemniałych nie czynią, gdyż ich pracowite ręce absorbują całą uwagę. Praca wre. Jeden przygotowuje łożę, drugi robi duże kosze tzw. bielżyńki, trzeci zwykłe, do węgla, a to wszystko w szybkim tempie.

— Jak długo trwa praca nad sporządzeniem takiego kosza?

— Ja osobiście pracuję dość wolno. Około 4 godzin (!). Ale on — zapytany wskazał na kolegę — robi prędzej.

— A pan?
— Ja do 3 i pół godzin, ale to wszystko zależy od jakości materiału.

Zegnamy się głośnym „do widzenia” i wracając do biura, spotykamy przełożoną Elżbietanek, siostrę Ignacjanę, która potwierdza wszystkie zebrane informacje. Aby dać nam możliwość naocznej przekonania się i pewności poruszania się niewidomych, siostra na naszą prośbę puka do drzwi i woła:

— Marysiu, dyrektor wzywa do kancelarii.

Za chwilę ukazała się „Marysia”. Mała siwa staruszka. Trochę niepewne dwa pierwsze kroki, ale już potem, bez wahania, staruszka drobnym kroczkiem idzie ku odległej o 25 metrów kancelarii. Wiedzioną instynktem, bez omyłki znajduje właściwe drzwi, by za chwilę wrócić tą samą drogą. Mijając nas mówi, że dyrektora nie ma, a gdy siostra, całując ją w czoło, tłumaczy jej żartobliwie, że spacerek potrzebny jest dla zdrowia, Marysia wybuchła wesołym, dźwięcznym śmiechem.

— Ależ ja nie mam czasu, muszę pracować.

„ZEŚ NAS WYWOLIŁ OD MĘCZARNI WROGA...”

Taki był początek ładnego wierszyka, ułożonego i napisanego przez uzdolnioną pensjonariuszkę — Leonardę. Ona to gra na 1' harmonii podcześnie nabożeństw, tworzy i pisze wier-

sze. Stosuje się tu pisownię systemu Braille'a. Louis Braille, zmarły w 1859 r., sam był niewidomy i jednocześnie nauczycielem tychże. Pisanie odbywa się w ten sposób: że pomiędzy dwie tabliczki wkład się papier, a przez prostokąty wycięte w górnej tabliczce, wykluwa się litery a właściwie układ kropek, zastępujących litery. Po napisaniu papieru trzeba odwrócić i niewidomy trafiając na linie, dwoma wskazującymi palcami odczytuje bez trudu całe tomy. W posiadaniu zakładu jest „Pan Tadeusz” w 12 osobnych księgach napisany systemem Braille'a.

NIWIDOMI MARZA O RADIO-APARACIE

Jedną rozrywką ociemniałym zawiązującą uczniom szkolnym którego raz w tygodniu urządzają wieczorki z czytaniem, deklamacjami, śpiewem. Jest to jednak zbyt mało. Niewidomi pragnęliby słuchać pogadarek, odczytów i muzyki, ale na przeszkodzie stoi braki radia. Ci, którzy ten reportaż odczytują, zrozumieją nasze intencje i odezwa się na apel. Niewątpliwie są domy w których jest parę odborników. Są firmy radiowe, dla których ofiara kilku tysięcy złotych nie przyniesie uszczerbku.

Kto zechce uczynić miłośniemu uczniowi i ofiaruje ślepcom radio? Edro.

Ojciec z początku objął przedwojenne stanowisko i bardzo się cieszył, gdy przeczytał dekret, że będzie otrzymywał pensję o 100% wyższą, po sto złotych dodatku na każdego członka rodziny oraz kartki żywnościowe pierwszej kategorii. Twierdził, że droższyna jest tymczasowa, zaczął czytać „Odrodzenie” i do każdego mówił „obywatelu”. Potem, gdy przez kilka miesięcy nie dostał pensji, a tylko zaliczki, kiedy nie uznano babki za członka rodziny, a na kartki żywnościowe dostał przez trzy miesiące raz 12 deka tłuszczu, 2 pudełka zapalek i 5 deka drożdży, zaczął mówić na powrót „per pan”, przestał kupować „Odrodzenie” i zaabonował „Tygodnik Powszechny”. Zrezygnował w końcu z po-

Mały felieton

RODZINKA

sady i odtąd handluje „na czarnej giełdzie”. Nakłania mnie, abym przestał pisać felietony i poszedł w jego ślady.
Mama w początkach była stale zielona ze złości i stale ją głowa bolała od wymyślania obiadów bez mięsa i tłuszczu. Naigrawała się z orientacji politycznej ojca, w ogóle była „osobą nie do wytrzymania”. Potem, gdy ojciec zaczął pracować w prywatnej branży, kupił sobie futro, gazowe pończoszki, sukienki do kolan, zrobiła ondulację i uczesała włosy, brwi i rzęsy, a wczoraj rzekła do tatusia:

— Wiesz, miałeś rację! Nareszcie nadeszły dobre czasy.
Głowa już ją nie boli.
Babka ma bardzo krótki wzrok i dlatego mówi, że wciąż jeszcze nie widzi zmiany na lepsze.
Dziadek czeka na transport „tabaki do kichania” z UNRRA. Powiedział wczoraj, że jeśli się nie doczeka, to stawi wniosek do samego mr. Lehmana.
Siostra wyjechała na Zachód, bo w Poznaniu nie może wyjść za mąż i boi się, że mogłaby zostać starszą panną. Poza tym chce także być

pionierką i zobaczyć, jak wszystkie „foksy” robią polskość na tamtych terenach.
Mały Feluś powiedział, że nie lubi zegarmistrzów.
Starszy brat chciał obracać sobie karierę polityczną (tak mu się śniło), ale mu powiedzieli, że ma za duże wykształcenie. Wobec tego zrezygnował i siedzi na posadzie za osiemset złotych.
Żona stale cenzuruje moje felietony i z każdego skreśla co najmniej połowę. Poza tym twierdzi, że od pierwszego będzie lepiej wbrew moim felietonowym hor-

skopom. Ma zamiar, podając swe kwalifikacje, zgłosić wniosek o przyjęcie jej na cenzora.
Teś kupił sobie kilogram tytoniu, ale mu skonfiskowali i powiedzieli, że jest Polski Monopol Tytoniowy. Teś podobno więc złożył wniosek do swoich władz o przyznanie mu miesięcznie tysiąca złotych na zakup monopolowych papierosów. Dotąd nie otrzymał odpowiedzi i pali mój tyton, wobec czego zwracam się z uprzejmą prośbą do władz kompetentnych o jak najszybsze rozpatrzenie wniosku.
Teściowa. Tu kładę kropkę i już nie mówię o sobie. Także dlatego, że z natury jestem bardzo skromny. **TADEUSZ MULTAŃSKI**

Dnia 5 lutego o godz. 15, po długich i ciężkich cierpieniach, oparzona Sakramentami św., zmarła nasza droga córka, siostra, szwagierka, bratowa i ciocia śp.
Władysława Grodzka 1444
o czym zawiadamia wszystkich krewnych i znajomych w ciężkim smutku połączona
Rodzina
Bydgoszcz, ul. Malachowskiego 7
 Pogrzeb odbędzie się w sobotę dnia 9. II. 1946 r., o godz. 15 z kaplicy cmentarza Nowofarnego
 Msza żałobna w poniedziałek dnia 11 bm., o godz. 8.30 w kościele na Bielawkach

„AUTO” UL. STALINA NR 791
W SOPOCIE: AKCESORIA SAMOCHODOWE CZĘŚC

AUTO-WOSZ akcesoria samochodowe
Bydgoszcz, Jagiellońska 59
tel. 34-78 Gdynia, Abrahama 4

UWAGA! UWAGA!
Już w ciągu 4 dni naprawiamy
radiodbiorniki
oraz kupujemy wszelki sprzęt radiowy, płacimy najwyższe ceny
JUPITER
Bydgoszcz, Stary Rynek 20, tel. 18-66

Drewno generatorowe
suche, produkowane wyłącznie z twardego drewna liściastego (buk, brzoza, grab, dąb) bez domieszki sosny — po cenie zł 800.— za 1 m³ loco wagon, stacja załadunku Murwana Goślina
dostarcza 1206
Państwowa Agencja Drzewna „PAGED”
Zakład Przeróbki Drewna Generatorowego w Murwanej Goślinie k/Poznań, Przemysłowa 3, tel. 5

Państwowy Zarząd Wodny w Gorzowie poszukuje na stanowisko **kierownika stoczni** i warsztatów technika-mechanika względnie majstra obecnego z budową statków.
Podania wraz z odpisami świadectw należy składać do Państwowego Zarządu Wodnego w Gorzowie.
Warunki pracy w/g norm Ministerstwa Komunikacji.
Mieszkanie zapewnione. 1207r

„KAPRYS” Cukiernia 1460
Bydgoszcz, Stary Rynek 16, tel. 34-13
POLECA niezrównanej dobroci **bomby czekoladowe**
P. CZYŻ — WIELKI WYBÓR CIASTEK—HERBATNIKÓW l.p.
Murt Urządzamy bufety Detal

Olejek migdałowy do mydła
oraz aromaty owocowe do lemoniadek itp.
POLECAMY
Piotrkowskie Zakłady Chemiczne
Łódź, ul. Śródmiejska nr 22, tel. 200-32
ZAKUPIMY WISZKIE OLEJKI

MASZYNY STOLARSKIE I PUDEŁKARSKIE
nowoczesne, mogą być uszkodzone lub niekompletne, ale nie spalone!
PLACĘ NAJWYŻSZE CENY
Biuro Techniczno-Handlowe, Inż. T. Krenz
1211r Poznań, Pl. Wolności 11 Tel. 34-72 (przy stacji benzynowej)

Doświadzonego inżyniera-technika ceramika do prowadzenia nowoczesnej ceglarny
poszukujemy
MIEJSKIE ZAKŁADY CERAMICZNE, GDAŃSK
ogłoszenia z życiorysem kierować do Zarządu Miejskiego, pokój Nr 216a

Fabryka Cukrów
R. SREDNICKI
ŁÓDŹ
Piotrkowska 218
Prowin a zo zaI zeniem

Przybory szewskie
Kółki... opyta Raabego w każdej ilości. Ceny niskie
ŁÓDŹ, ul. Cegielińska nr 25 - tel. 152-05

Maszyny do pisania i liczenia
stale kupujemy
K. Kochanowicz i Ska, Poznań, Pl. Wolności 13 (obok 3 Maja)

Przedzę jedwabną kupuje
BYDGOSKA
FABRYKA POŃCZOCH
ulica Szczecińska 8 (Pomorska 80)

Uwaga! Elekrownie i Gazownie RP.
Płomby ołowiane do liczników gazomierzy oraz plombownie poniklowane dostarcza wytwórnia „OŁÓW” Łódź, Plac Wolności 10
1219r
Zadajale oferty

Ciągnienie II klasy Kolektura „Grosz Szczęścia” - Rzanny Bydgoszcz
12 i 13 lutego — Już czas odnowić losy 1451 Al.1 Maja 25, tel. 32-64

HANDLOWE
Pierwszorzędne dywany, okazynie na sprzedaż. Bydgoszcz, Libelta 12/8. 1455
Belka Feliks, Łódź, Legionów 25 a, tel. 111-68 i 161-44; sprzedaż manufaktury oraz wytwórnia pasków damskich do pończoch i biustonoszy. Prowincja za zaliczeniem. 1218r
Futra damskie, męskie lisy, różne skórki szlachetne, wyprawione, niewyprawione, materiały włókniennicze, galanteria skórzana i podróżna. Kupuje—sprzedaje. E. Wiśniewski, Gdynia, Świętojańska 36. 1215r
Kupuje skóry kozie, cielaki, owce wyprawione i niewyprawione Pracownia rękawiczek — Bydgoszcz, Al. 1 Maja 91. 1461
Skład 5x4 z urządzeniem natychmiast odstąpię za zwrotem remontu. Wiadomość: Batorego 4 (sklep komisowy) Bydgoszcz. 1462
Sprzedam fortepian szpinet, kredens, stół rozciągnany, kanapę, maszynę krawiecką i damską. Bydgoszcz, Długa 47/7, w podwórzu. 1440
Metalowe litery plastyczne na szyldy, reklamy z montażem lub bez. Jednołite z aluminium, szufelki do maki—kaszy, oraz wszelkie materiały do spawania elektr. autogenowego poleca „Metalut” — Łódź, Włodzimierska 20, tel. 260-79 1074r

Olejki perfumeryjne, surowce kosmetyczne w każdej ilości kupuje „ENOLA” Łódź, Napiórkowskiego 24, tel. 177-00. 1075r
Panie! nie wyrzucajcie pieniędzy kupując tandetę lecz kierujcie swe zamówienia do znanej ze solidności wytwórni Gorsetów. Pasów leczniczych, Bandaży, Gorsetów, pasów ciężowych, poporodowych, pooperacyjnych, staniczków itp. Fy „Krystyna”, Świętojańska 95, Gdynia. 999
WORKI, sienniki, płachty nieprzemakalne, pokrowce na samochody ciężarowe, fartuchy robocze, derki na konie — poleca Poznańska Fabryka Worków i Wyrobów Jutowych Poznań, Przemysłowa 33, tel. 18-45 Przyjmuje również worki do naprawy 1067r
Przyczepy samochodowe — tonowe dostarczy natychmiast ze swej fabryki **Zjednoczenie Przemysłu Drzewnego**. Wrzeszcz, Dworcowa 14. 1190r
KUPUJE każdą ilość tapet oraz wysokowartościowych wiecznych piór Firma Maria Chajna, Łódź, ul. Piotrkowska 118. 1045r
Kupię maszyny rzemieślnicze: szewską, cholewkarską, szteperską, damską, także samę główki i spody. Bydgoszcz, Długa 47/7, I piętro w podwórzu. 1439
Hurtownia Chemiczna nr 45 Bydgoszcz, Sielanka 2 dostarcza wszelkie chemikalia techniczne, kosmetykę, mydła. 1349
„Rybak” sjeści, sznury, haczyki, buty gumowe — Gdynia, Świętojańska 47. 1165r

Lornetki, barometry, kompasy, fotoaparaty, najkorzystniej kupuje „Rybak”, Gdynia, Świętojańska 47 1163r
Najtaniej kupisz oficerki męskie, damskie oraz obuwie wszelkiego rodzaju Bydgoszcz, Teofila. Magdzińskiego 18/6 1395
Stolarskie maszyny, narzędzia, tożyska, części samochodowe. Biuro Techniczno-Handlowe, Łódź, Al. Kościuski 32, tel. 219-18 980r

ROZNE
Fryzjer damsko-męski, miejscowość obojętna. Oferty IKP, Poznań, Działyńskich 8 nr „100”. 1208r
Maszyny biurowe, remonty, konserwacja i przebudowa pisma na układ polski wykonuje Zakład Reperacyjny maszyn biurowych Janusz Skarbonkiewicz, Bydgoszcz, Pomorska 53, tel. 30-15. **Zmiana pisma** na układ polski, w ciągu 24 godzin. Na czas trwania remontu wypożyczamy inną maszynę bezpłatnie. 1398
Pilnie poszukiwane w Bydgoszczy 3 lub 4 pokoje, kuchnia, łazienka. Załatwienie formalności urzędowych zapewnione. Oferty pod „3391” IKP, Bydgoszcz, Jagiellońska 17 lub telefonicznie 33-91. 1205r
Szofer-mechanik potrzebny zaraz Państwowy Zarząd Wodny, Bydgoszcz, Nad Portem 2 1223r

Dr Adamowski — choroby kobiece i weneryczne u kobiet. **Przyjmuje Panie przyjezdne.** Bydgoszcz, Dworcowa 12/9. 1360
Dr Borysewicz — akuszeria i choroby kobiece przyjmuje od 9—18 Nowomiejski Rynek 22/1, w Toruniu. 1216r
Uwaga, uwaga!!! Zupelnie darmo każdy może otrzymać w dowolnej ilości żużel (szlaka). Żużel jest wspaniałym materiałem do budowy bitych nawierzchni (dróg, chodników, ścieżek, podłóg w stajniach, oborach itp.), zgłaszając się po odbiór pod adresem: **Elekrownia w Bydgoszczy na Jachcicach, ul. Żeglarska 4.** 1212r
Fabryka Artykułów Elektrotechnicznych, Inż. St. Ciszewski, Bydgoszcz, Sobieskiego 1 — poszukuje od zaraz:
1. Inżyniera lub technika na dział montażu artykułów elektrotechnicznych.
2. Inżyniera lub technika na dział narzędziowy — budowa wykrojników i form bakelitowych.
3. Inżyniera na stanowisko kierownika ruchu w fabryce.
4. Technika — kalkulatora.
5. Kreślarzy.
6. Ślusarzy na wykrojniki i formy bakelitowe.
Uwzględniane będą tylko zgłoszenia poważnych kandydatów z odpowiednimi kwalifikacjami i praktyką. 1458

Elektrotechnika i magazyniera przyjmie natychmiast Zjednoczenie Przem. Drzewnego, Wrzeszcz, Dworcowa 14. Reflektujemy na pierwszorzędną siły. 1191r
NAUKA
Korespondencyjne kursy księgowości. Informacje: Prywatne Kursy Handlowe Smólskiego, Poznań, Wawrzyniaka 33. 1210r
POSZUKIWANIA
Proszę o podanie adresu **Zofii** Poderni lub Jerzego Rycharskiego, Bydgoszcz, Gdańska 55/2. Tomira Suwałówna. 1445
Wandę Wanausową i jej syna Romualda Kulwanowskiego zam. w Warszawie — poszukuje Romana Welizarowiczowa, Gdańsk — Oliwa, ul. Beniowskiego 16. 1029r
UNIEWAZNIENIA
Unieważniam skradzioną kenkartę na nazwisko Pelagia Bakoś, Bydgoszcz, Warszawska 8. 1447
MATRYMONIALNE
Kawaler prawnik poślubi Panią posiadającą nieruchomość lub przedsiębiorstwo. Miejscowość obojętna. Węzyk — Łódź, Wólczanśka 230. 1226r

REDAKCJA I ADMINISTRACJA. Bydgoszcz, ulica Jagiellońska 17
WARSAWA, Żelaznego 3; ŁÓDŹ, Piotrkowska 66, tel. 153-44; POZNAŃ, Działyńskich 8 — tel. 41-57; GDYNIA-GDAŃSK w Gdyni, Abrahama 49 — tel. 270-82; KRAKÓW, Sławkowska 14; KATOWICE, Dworcowa 9 — tel. 336-61; SZCZECIN, Piłniewów 16 — tel. 84-84; BYDGOSZCZ, Jagiellońska 24 (Pod Arkadami) — tel. 24-29 Pododdziały w większych miastach Polski
OGŁOSZENIA. Drobne po 5 zł za słowo. Poszukiwanie rodzin i pracy po 3 zł za słowo. Minimalna opłata za 10 słów. Ogłoszenia milimetrowe: Przed tekstem 30 zł, w tekście 25 zł, za tekstem 10 zł, akroleki 7 zł. Przetargi i ogłoszenia urzędowe 8 zł. Tabelaryczne i bilanse 15 zł za 1 mm. Niedziele i święta 50%, drożej.